

ROMANIA NOUA

Redacția și Administrația
str. Haralambie 42
TELEFON No. 75

Anunțurile și reclamele se
primesc la Administrație și la
agențiile de publicitate.

Director: Onisifor Ghibu.

Ziar național independent

Apare în fiecare zi de lucru

Abonamente:

Lei 650 — pe timp de un an
350 — " 6 luni
180 — " 3 luni
In străinătate dublu
Pentru preoți, învățători, funcționari de Stat, militari și studenți
Lei 450 — pe timp de un an
250 — " 6 luni
130 — " 3 luni

Impotriva violenței

Nu este vorba nici de vre-o „Ligă contra teroarei”, nici de vre-o altă „Ligă a drepților omului” și nici de cine știe ce acțiune umanitaristă, care toate au caracter internaționalist și lucrează având la spate ciocanul și seceră bolșevică.

Nu suntem „umanitariști” și concepțiile noastre pur naționaliste — de atâtea ori expuse în acest ziar — precum și însăși existența acestei gazete românești aici, nu lasă loc să se îndoiască cineva, că dacă ne ridicăm „impotriva violenței” înseamnă că avem afinități de concepții și tendinți cu membrii vre una din „Ligile” de mai sus.

Deviza noastră „Impotriva violenței” are cu totul alt caracter.

Restrângem aceasta, în cadrul intereselor noastre naționale, în granițele României Mari, și chiar mai mult, pentru că milităm în special pentru provincia noastră, ne ridicăm împotriva violenței în Basarabia!

Basarabia a fost opt ani de zile într-o stare de veșnică nemulțumiri care au venit din pricina independente de voința noastră a tuturor, sau au fost cauzate de noi. Prezentându-ne în această epocă post-belică nemulțumirile au existat, mai mult încă, au fost și sunt justificate acolo unde schimbările de regim au silit populațiile băstinașe să se adapteze unei noi mentalități și unor noi organizări politico-sociale, — mai ales acolo unde seceta continuă a prilejui greutăți materiale băștinașilor.

Dar, dacă soarta și împrejurările independente, au dat loc la nemulțumiri, justificări sunt nouă să adăncim și să creiem — din neînțelegere sau din nepăsare altele? Este absolut necesar să întrebăm: siluirea și violența, acolo unde se pot întreprinde alte mijloace?

Este permis să jicnești anumite sentimente când poți fi oare bine să cultivi, prin blândețe, altele?

Se poate admite să ceri cu orice preț, ceea ce nu ți se poate da?

Și totuși, încrezuți, cu aere de mentori ai opiniei publice, neînduplecați în pretenții fără rost, pretențioși fără mijloace — materiale sau morale — de a-și satisface și a face față pretențiilor, înfurnurați în superficialitatea lor și cu mândria prostească și complex falsă de „cuceritori”, unii dintre reprezentanții regimului firesc, au căutat să mascheze nepregătirea și goliciunea, întrebându-i armele care le dădeau atributele de mai sus.

Cari sunt acei „unii”, înutil s'o spunem. Cei bine pregătiți, cei ce-și dădeau seama de împrejurări, de stări, de fapt și de interesul neamului nostru, — oamenii cari ar fi avut misiunea de a aduce cuvântul frățesc peste Prut, — s'au văzut adeseori în imposibilitate de a contrabalansa cu forța lor morală, violența prostiei celor ce pe nedrept sau ridicat la situații înalte.

Modestia și blândețea onorată a fost luată drept nepu-

țință și astfel oricare nepregătit s'a văzut în drept să jigniască aceste sentimente.

Pe de altă parte alții, în fața acestor nepregătiți înfurnurați, păcătuiau generalizând cazurile izolate și făcându-și din aceasta o părere. Dar acum, după opt ani de zile, mulți s'au convins că această cale pe care au pornit e greșită și îndreptarea a venit curând; — au rămas alții însă, cărora această atitudine le-a priit, și cari par a-și fi format credința că ceea ce la început li s'a iolerat azi li se cuvine ca un drept.

Nu mai este astăzi vorba a se ridica basarabienii împotriva unor anumiți nepriecpuți veniți de peste Prut, ci este vremea ca toți cați sunt aici, fie localnici, fie alții pe acest pământ, să se ridice împotriva violenței și obrăzniciei tuturor celor ce nu sunt la locul cuvenit, fie ei de aici fie ei de dincolo.

Andrei Călinescu

INSEMNAȚII

Un document al vremii

Nu-i mincună! Cer să să controleze și răzund de autenticitate.

Distinsul nostru colaborator, medicul Dr. Pop a primit zilele trecute la consultație vizita unui țărân:

— „Don doctor, mă doare inima, nu pot să răsuliu, mă obsec degrabă și mi se pare că'm să mor. Am venit și la D-vs, poate mă veți lecu!”

Medicul invită pacientul să se desbrace pentru a-l cerceta. Mareți fu însă mirarea când îl găsi pieptul învârtit cu o coajă de hârtie, legată cu sâmbra și scrisă pe toate părțile; când ceii hârtia, grăi:

In numele tatălui și al fiului și al svântului duh Amin

S. S. D. S.

Eu svântul Arhanghelul Mihail, Voevodul ostilor cerești, pogorându-mă în muntele Eleonului, întâmpinat-am pe Aveștra satana și era foarte groasă, părul capului ei era pânză la cădici, unghii la mâni și la picioare ca seacă, la ochi ca sticle, mâinile de fier, și întrebă-ai arhanghelul Mihail: De unde vii tu dugh necurat și încotro mergi și cum îți merge numele tău, iară ei au zis: eu sunt Aveștra, arpa satanei și mă duc în Vechiulul Iudei, că am auzit că de vrea să nască pe Hristos...

Și i-au zis Arhanghelul Mihail: Iată te jur cu numele domnului nostru Isus Hristos să n'ai puteri a te apropia de casa robului lui D-zeu Grigore, nici de doborârea lui, nici de câștigul lui dat de D-zeu, și să te duci în numi pustii unde nimeni nu locuiește și coșul nu cântă, în pietre sece.

Acolo să-ți fie locuința ta în veți!

Ei bine! Acest document, purtător de leac, îl furta săteanul de opt ani de zile înfășurat în jurul pieptului, căci baba vrăjitoare îi jurase să-l poarte nouă ani.

Și, a pierdut răbdarea b'etului țărân, și văzând că după opt ani, tot nu se mai lecuște, s'a dus însășișit la doctor!

Iată deci, un document, care ne dovedește prea bine cultura pe care o are vechiul regim o înrădăcinate în Basarabia.

Și câte mii de oameni bolnavi vor mai fi așteptând înălțurări la piept cu documente, pentru ca să le treacă bolile.

Simfonia sufletelor simple

Codrule, ah, codrule, în des'ul tău întunecos și plin de o răcoare înfiorătoare m'am pierdut, m'am ascuns în iarba deasă ca o găză neîsemnată și dacă ași striga — do-ur un ecou rădător de nu-ăr răspunde. M'am rătăcit în labirintul tău, codrule, m'am confundat în înflorit, am uitat începutul și nici slășitul nu mă a- trage. Sufletul, care atâta timp a căutat olină, — și-a recăpătat-o, și sunt fericită... Măcar pentru câteva ore...

Voi culege mărgelile fragilor și florile frumose și modeste, crescute în răcoare, forile care și-au păstrat culorile nepătate, și dacă vre-un fluturaș — și el ca o floare — o să sboare speriat, eu am să privesc cum se înalță spre nedăfinitate azururi sacre, dudăne pe aripile lui toate dorurile mele...

Apel.

În ziua de 8 Septembrie a. c. va avea loc la Brașov al VII-lea congres al Uniunii Femeilor Române.

Acest congres are o importanță deosebită de oare-ce se vor sărbători 75 ani de la înființarea primei societăți de femei române din toate ținuturile locuite de români, care astăzi reprezintă România Mare.

În adevăr, în 1850, o pleiadă de femei române călând să aline prin muncă lor suferințele poporului român din Ardeal decim și priginit de revoluția din 1848, a înființat la Brașov, cu hotărâre bărbătească, cea dintâi societate de românce numită „Reuniunea Femeilor române din Brașov”.

S'vor sărbători decia Brașov trei sferturi de veac, de existență a celei mai vechi societăți de asistență, în care femeile române de pe atunci s'au constituit spre a ușura suferințele, crescând și ocrotind orfanii ai căror părinți căzuseră luptând vitej Ștr, crucificați, restigiiți sau îngropăți de vii, în urma luptelor ce duseseră pentru apărarea românismului.

Putem noi oare să nu apreciem valoarea acestui trecut și să nu arătăm evlavia noastră pentru acea vrednică generație de femei, care a făcut să răsară cea dintâi manifestare de muncă socială feminină într'un timp când nici femeile șase deși au o cultură mai veche, nu aveau asemenea reuniuni, căci ele au constituit societăți de acestea cu 10 ani mai târziu.

Putem noi să nu arătăm surorilor noastre din Ardeal cu acest prileg dragostea, admirația, și recunoștința noastră?

Ni, evident că nu putem rămâne indiferente.

Fiecare societate de femei din vechiul regim, din Basarabia, Bucovina și Dobrogea este rugată să trimească cel puțin o delegată, care în ziua de 7 Septembrie să se găsească la Brașov, anunțând din timp atât pe subsemnata lași, cât și pe d-na M. Bulescu, prezidenta generală a „Uniunii” la Brașov, piața Libertății, numărul de delegate trimise de fiecare societate.

Elena C. Meissner, Prezidenta Federației Societăților din Iași.

Mica înțelegere la Liga Națunilor

Reprezentanții Micei Înțelegeri la apropiata sesiune a Ligii Națunilor, se anunță a fi următorii:

Cehoslovacia va fi reprezentată prin d.d. Beneș, ministrul de externe al Cehoslovaciei, Osuski, ministrul țării la Paris, și Krofta, ministrul la Berlin.

Iugoslavia va fi reprezentată prin d.d. Nincici, ministrul de externe; iar România prin d. Titulescu, ministrul României la Londra care este chemat a lua locul d-lui Beneș în Consiliul Ligii dacă Mica Înțelegere va obține acest loc în Consiliu.

Sovietele și Basarabia

— Atitudinea bolșevicilor neschimbată. —

Ziarul „Izvestia” dela Moscova scrie, cu privire la caracterul activ al politicii românești în chestiunea Basarabiei. Ziarul „Izvestia” remarcă o mulțime de informații din București penru o apropiere între România și Rusia. Gazeta afirmă, că în ceea ce privește chestiunea Basarabiei, părerea și vederea guvernului sovietic, formulate la conferința din Viena, au rămas neschimbate.

Rusia sovietică niciodată nu va recunoaște anexarea Basarabiei la România.

Sovietele și Statele Baltice

„Journal des debats”, publică un articol în care se ocupă de relațiile dintre Sovietele și Statele Baltice. Se trimite din Revoluția — spune ziarul — o șire despre un tratat de ne-agresiune. Guvernele Estoniei, al Finlandei și al Letoniei, ca răspuns la propunerea făcută de către Uniunea R. S. S. de a încheia un tratat de ne-agresiune, a înaintat către sfârșitul lunii iulie reprezentanților ruși la Helsingfors, Tallinn și Riga un memoriu.

Acest memoriu constă dintr-un discurs al guvernului finlandez, de acord pentru începerea unor discuțiuni pe baza propunerilor rusești, ar considera oportun de a constitui o comisie preparatorie compusă din reprezentanții tuturor țărilor direct interesate, dat fiind că eventualele angajamente de ne-agresiune, sunt de natură a interesa mai multe state în același timp și că luarea izolat ele nu ar corespunde deloc scopului urmărit.

După o comunicare a ministrului afacerilor străine din Helsingfors, răspunsul rusesc a fost transmis guvernului finlandez. S'a spus clar, că guvernul U. R. S. S. nu găsește că este posibilă constituirea comisiei preparatorii. Presa estoniană găsește în acest răspuns o dovadă în plus că sovietele aveau de scop propunând încheierea unui tratat de ne-agresiune mai puțin de a crea cu vecinii săi de la Vest raporturi susceptibile de a garanta pacea, decât de a distruge soliditatea Statelor Baltice.

S'a putut vedea în achizițiile anterioare ale Rusiei, o absență compactă a dorinței de a ofi-nge la un acord colectiv cu Statele Baltice. În acest timp o informație din Riga anunță că guvernul letonian a acceptat negocierile directe cu sovietele.

Maghiarimea din Ardeal amenință guvernul

„ELI ENZEK” ofi-erul partidului maghiar, relatează din Timișoara, că Ministerul Instrucțiunii Publice a respins cererea maghiarimei ca la liceul piarist din localitate să se înființeze o secțiune maghiară, astfel că în anul școlar viitor în cele patru clase secundare ale liceului, limba de predare va fi exclusiv cea română.

Organizația din Timiș-Torontal a partidului maghiar la sediul comitetului executiv, ținută zilele trecute, s'a ocupat de această tristă (?) afacere. Și după ce din rapoartele prezentate de Dr. Willer a constatat că toate străduințele și demersurile făcute la București în această direcție, au rămas fără rezultat, au hotărât să întocmească un memoriu, care se va înainta la prezidenția centrală a partidului maghiar, guvernământului provincial al ordinului piaristilor, și în fine conducerii grupului parlamentarilor maghiari, invitându-i ca în această afacere să adopte o atitudine energică și intransigentă.

Conducerea centrală a partidului maghiar, precum și conducerea fracțiunii parlamentare maghiare vor fi invitate să adopte punctul de vedere că, în vederea alegerilor parțiale din Bihor, retrag orice sprijin guvernului atâta vreme cât nu vor obține un răspuns hotărât și care să satisfacă pe deplin doleanțele unguștești relativ la gimnaziul piarist și școala centrală din Timișoara.

Măsuri reacționare ale guvernului maghiar împotriva studenților

Budapesta (Ceps). — Ministrul instrucțiunii publice maghiar a publicat o dispoziție prin care înscrierea studenților la universitățile și școlile superioare din Ungaria este fixată la un anumit număr. După aceste măsuri numărul studenților din semestrul I, anul școlar 1926/27, va fi mult mai mic decât cel din anul trecut în același timp sau fost majorate și taxele școlare așa că înscrierile studenților vor fi și mai inferioare cotei stabilite de ministrul instrucțiunii publice din Ungaria.

America dă concurs financiar Franței

— „Echo de Paris” anunță că secretarul de Stat Mellon, care actualmente se află la Evian, ar fi examinat cu d. Strong, președintele lui „Federal Reserve Bank” chestiunea concursului financiar ce urmează a fi dat Franței după ratificarea acordului dela Washington. D. Mellon ar mai fi discutat cu o personalitate financiară franceză chestiunea realizării tranșei de obligațiuni ale căilor ferate germane, de asemenea după ratificarea menționatului acord, iar cu d. Gilbert Parker, agentul general al reparațiilor, întrebându-l de creditele americane acumulate la Berlin, provenite din planul Dawes.

frunzelor, din șopotul apelor voi alge acorduri stralini și voi crea o simfonie mareță și sfântă — simfonia sufletelor simple...
Intr'un târziu voi adormi obosită — și tu, codrule, ai să-mi spui povești de mult uitate — și dacă va veni o ceată de haidoci, dacă vor veni lilii tăi iubite! — nu mă trezi, codrule, lasă pe acela tă-

Un tablou vibrant

Albinele harnice simt mâna sigură a stăpânului înconjoară cu drag, distrându-l cu zumbănitul lor dulce, cu strălucirea coroului auriu.
Și cât de mult își iubește el societatea aceasta fără pretenții, care știe să devie atât de folositoare!
Atrăgi de frumusețea grădiniței, de parfumul florilor ce cresc printre stupi, zboară și fluturii albi, dar pe ei el nu-i iubește. Fluturii sunt numai frumoși însă nu se pot compara în menirea lor cu albinele. Totuși nu-l dis-

Buletinul „Astrei”

Secția filologică

Toponimia Basarabiei Turco-tatar. Numele de ape

Într'un buletin anterior am împărțit numele toponime din Basarabia în: 1) preistorice 2) istorice. Pe cele istorice le-am subîmpărțit în a) obscure b) clare. Cele preistorice sunt toate de origine obscură, totuși provenite probabil din limbe arice.

Numele cele mai vechi de pe teritoriul Basarabiei și care se mai întrebunțează și astăzi de locuitorii sunt: Nistrul, Dunărea și Prutul. Aceste nume de râuri se întâlnesc foarte adesea la istoricii greci și romani, din epoca post-clasică mai cu seamă. Numele Prut a fost unicul pentru acele râuri, pe când Dunărea (Danubiu, Dună, Tonă) a avut și numele de Istru, iar Nistrul (Dniestr, Dniestr, Dâneastru, Dniestr, Dnistr, Nistru) s'a chemat și Tyros, nume păstrat de Tătari în Turla sau poate chiar Tura) Numele Tyraspol este un nume fabricat din vechiul nume al Nistrului (Tyraspol). Foarte probabil că o urmă a vechiului nume al Nistrului — Tyras (=Tura) este și numele Turungiuik pe care îl poartă o veche abte a Nistrului și care astăzi este numai o gălă mare (jud. C. tateia-Alba).

Numele este un derivat tătaresc din Tura — Turak, mahala din Cetatea-Albă, după Z. A. Bole, își trage numele tot din Turla (=Nistrul) După părerea învățaților Nistrul, din vechime încă, a avut două numiri și anume aceea de Dniestrul în cursul superior, și cea de Tyras spre vârsare. Numele Nistru la Români este de origine malorusă, adică de locuitorii din Galiția muntoasă de unde izvorăște fluviul. La Malorusii se acceptă mai vechiu se transformă în i). Numele de Turla al Nistrului de jos trebuie să fi fost răspândit mai mult la Moldovenii din părțile Bugeacului. Totuși, dacă expresia de turlă = nebun, vij-lios, s'întâlnește vine de la numele Turla al Nistrului, atunci oare o probă de o mare răspândire a numelui acestuia la moldoveni.

Despre Prut n'avem mult de vorbit deoarece acesta rău a avut o singură denumire răspândită de la un capăt la celălalt al râului (afară de cazul când vechile izvoare îl confundă cu Nistrul sau Siretul) E destul să amintim că acest nume este dat deja de Herodot (Parata).

Numele Dunării se deosebește prin terminația sa curioasă de variantele lui la celelalte popoare europene (lit. Danubius, germ. Donau, turc. Danu, Tună, ungur. Dună, bulg. sârb. Dunav, rus. Dunai). Unii învățați cred că terminația — re a numelui Dunăre ar fi de origine dacă, lucru foarte probabil.

Numele de Marea Neagră al vechiului Pont-Euxin este o traducere relativ nouă a numelui turcesc Kara Deniz, adică „marea adâncă (Kara înseamnă negru, dar și adânc, aspru: Kara Su=

Restul de nume de păree și lecuri sunt slave și tătarăști. Cele slave sunt în majoritate de origine malorusă, puține însă, și de dată recentă, velicourse (mai cu seamă la Dunăre și Marea Neagră). De ex. Troșinet, Cereșovăț, Soloneț, Lăpușna, Botna, Răcovăț. Unele din ele (ca Lăpușna, Botna, Răcovăț) ar putea foarte bine să fie de aceiași origine ca și cele din restul României, adică vechi-slave (sud-slave, vechi-bulgărești). Numirile slave din Basarabia au fost studiate cu multă competență de d-ra M. Ștefănescu, profesoara la Liceul Episcopial de Fete din Chișinău, în revista filologică din Iași „Arhiva”.

Intr'un buletin viitor mă voi ocupa de numele de așezări omenăști: de sate și de orașe.

T. Hotnog.

truge nici pe ei. E împăcat cu legea naturii, care îl susține și nececei răi ca și pe cel bun. Se poate însă lua exemplul de sâr-guință, de curățenie virgină numai dela albine, iar dela fluturii ce ai de învățat...

În fața câdrii, alături de grădinița drăgălașă, se întind cele patru straturi de flori. Pe când lumea se îngheșie în centru, se frământă făcă mic un scop real, gesticulează în partidele politice, se lasă rărită de curentul desordinel, ei stă departe în colțșorul lui parfumat și se ocupă cu floricultura. Ce poate fi mai frumoasă ca floricultura, apicultura și școala?

De vobă când stă, dela început vezi că ai în față un adânc curăscător al lucrului, un în observator al curentelor. S'îstăra lui retrăgere nu-l împiedică de a fi în curent cu manifestările timpului modern.

Elena Dobroșinchi.

Politica otrava satelor

— Efectele propagandei deșănțate —

Sub acest titlu scrie „un martor al păcatelor de azi în „Duminica Poporului”. Articolul fiind foarte interesant prin faptul că se scot la lumina adevărului greșelile, ce le fac cu voie sau fără de voie politicieni noștri, vom cita din el câteva pasajii:

„Până la votul obștesc politica era numai la orașe; numai acolo se băteau, se stupiau, se ocărau în chipul cel mai murdar. La sate mai era oleacă de curățenie. Preoții și învățătorii nu erau decât foarte puștin legați de partid și un preot ori un învățător era lucru mare înaintea sătenilor.

A venit votul obștesc, care s'a născut numai de șapte ani și din această cauză e bicisnic.”

Mai departe autorul relatând cum orășenii dau năvala pe la sate și spun multe și mărunte numai să poată câștiga voturile sătenilor—încheie:

„Ca să nu mergem, cum se vede, în prăpastie, care nu i departe și de unde cu greu vom ieși, cred că ar fi bine, ca oamenii politici, dacă în adevăr în la țară și nu la interesele d-lor, să lase satele fără politică. Să mai treacă vre-o 15—20 de ani ca școlile să fie școli și îndrumările, drepturile și datoriile să fie cunoscute, iar nu să se vorbească de persoane și de partide. Preoții și învățătorii și ceilalți slujbași să aibă drepturi, că și-au pierdut vaza lor în ochii sătenilor. Întâiu la lumină să cunoști adevărul și apoi politica.”

Într'adevăr li s'a făcut sătenilor capul tobă de politică, înainte vreme ca primar se alegea cel mai vrednic și mai cinstit om al satului, sătenii dându-i seama că gospodăria comunei e greu de condus și, ca atare, trebuie să stea în fruntea satului un om de ispravă. Astăzi nu mai este așa. Sătenii sunt împărțiți în mai multe tabere, cari la orice moment sunt gata să se încaere. Ura și dușmănia cresc și să înăresc. Primarii nu mai sunt cei de altă dată. Grijă pentru gospodăria comunei e lăsată la o parte. Murdăria de ani de zile stă prin străzi și prin curți. Nu se dreg porurile stricate și chiar drumurile, de cari sătenii au mare nevoie mai ales în timpul cărătului, sunt lăstate în voia Domnului.

Venind la „putere” prima grijă a primarului de astăzi e de a se răbuna pe adversarii săi politici, cari cu inima în dinți se gândesc la același lucru, când vor fi ei în locul lui.

Iscălește corespondența de mai multe ori la el acasă decât la primărie și regulat își încasează salariul. Cam la aceasta se reduce activitatea actualului primar.

De altceva habar n'are, căci el își dă prea bine seama că astăzi este și mâine... a fost, și toată grăja o lasă urmașului său, care procedează la fel. Consiliile comunale, abia înființate, nu și-au arătat încă prin nimic activitatea lor și nu cred că vor putea îndrepta lucrurile, deoarece membrii lor sunt de aceeași nuanță.

E trist, cu totul trist, însă așa este.

Să nu ne facem deci iluzii că lucrurile la sate merg strună, căci de fapt e stau baltă. Să privim adevărul în față oricât de amar ar fi el și să căutăm să îndreptăm această stare de lucruri anormală.

Un alt martor al păcatelor de azi

Lucrările pentru încadrarea funcționarilor publici

Ședința comisiei pentru armonizarea salariilor

Miercuri s'a întrunit la ministerul de finanțe sub președinția d-lui sub secretar de stat M. Manuilescu, comisiunea pentru armonizarea salariilor. Au mai luat parte d-ii: secretar gen. Ghr. Simionescu, N. Ioanovici, directorul contabilității generale a Statului și toți directorii de contabilitate din celelalte ministere.

Comisiunea a luat în discuție clasificarea funcționarilor pe baza sistemului de ierarhie militară, hotărând încadrarea unor clase intermediare la cele militare existente. Față de numărul gradelor militare (14), numărul claselor funcționarilor civili s'a fixat la 27. Dintre acestea însă n'au omis din încadrarea generală două clase de funcționari: aceia a miniștrilor și a sub secretarilor, asimilați miniștrilor—și aceia a președintelui consiliului de miniștri.

Numărul total al claselor de funcțiuni civile va fi deci 25.

În acest număr intră toate clasele de funcționari prevăzute în statul funcționarilor (în număr de 21).

Scara de gradăție militară transpusă în ierarhia militară începe de la gradul de sergent-instructor până la cel de general de divizie.

Echivalarea cu funcțiile militare, cum și încadrarea tuturor funcțiilor civile unificate pentru toate serviciile publice, au dat loc la vii discuțiuni.

O clasificare definitivă nu s'a stabilit încă și discuția va continua în ședința viitoare.

Anibal I. GHEORGHIU

AVOCAT
str. Bartolomei 1.
Consultații: 8—9 dimineața și 7—8 seara.

Forța noastră de asimilare

Trbuie să constea din vorbă, ci din fapte. Primul element e limba ce se cade să o cunoască orice funcționar al Statului. Limba este o armă puternică de care străinul se poate servi în privirea noastră, dacă nu-l câștigăm prin cultură și omenie. De felul cum reprezentanții Statului, — ce dețin cât de mică putere de suveranitate oficială, — își fac datoria, rezultă dragostea cu care se uită populația la noi. Ofițer, soldat, jandarm, perceptor, primar, subprefect, prefect etc., — și ei aceștia dețin destinele țării noastre în mâna lor. Publicul trebuie să fie servit, sfătuit, îndatorat — nebruscă cu aroganță de orice — nepădăș — care știe să zgărie într-o conștientă țiră și slove.

Limba trebuie învățată în școli de adulți — pentru cei vârstnici în grădini de copii, atelare pentru ucenici, pentru noile generații.

Ori cine vrea să trăiască într'un stat va apela la învățământul gratuit ca să posedă limba.

Conferințe populare, șezători, cântece, versuri, piese ușoare trebuie intensificate în chipul cum începuse „Ateneul Românilor de la Nistru”. În cazării cei ce sunt de o altă naționalitate cu bândete pot deprinde limba. Preoții să citească lămurit — nu pe nas și gângăvit. La sfârșitul oricărui slujbe să fie o mică predică, în care să fie cuprinse în rezumat — povești pentru noile evenimente: de ce s'a schimbat calendarul, ce se va face pentru cei ce au fost băntuți de secetă, de ce se fostașesc birurile, ce e bolșevismul și cum trebuie combătut etc.

De limbă se servește negustorul să se târguiască, așa se explică faptul că limba moldoveanului — care e un client frequent — e știută în târgurile din Basarabia de către evrei mai bine ca'n partea Moldovei de peste Prut.

Spre a parveni să capătăm încrederea, afecțiunea și respectul celor de o altă naționalitate decât noi, trebuie ca la rândul nostru să ne impunem prin maniera noastră, cultura și educația noastră.

Violențele de limbaj, insultele, disprețul față de tot ce nu e românesc, — nu ne servesc cauza noastră.

Apropierea se face prin omene și cunoaștere reciprocă. Acel „nică” slav nu-l putem dizolva noi latinii, decât prin exuberanță, violeșie și rațiune.

În mod practic traduceri din operele mari ale popoarelor conlocuitoare și de ale noastre în ale lor e un mijloc serios de cunoaștere.

Felicit cu acest prilej pe literații N. Dunăreanu și Liviu Marian cari au făcut un frumos pas prin Antologia lor rusă și română, ce ar trebui răspândite în tot cuprinsul Basarabiei.

Pi-se rusești bunăoară traduse și jucate pe scena noastră ne strâng la un loc. Artistul Wronsky, preconizase traduceri de piese românești în rusești și ce bine ar fi făcut de era încurajat.

Literatur, artistul, omul de cultură și inteligență mai degrabă poate fi câștigat pe căi civilizate — decât prin negații și pasibilitate.

Nu numai limba dar și numărul joacă rol. Moldoveanu e proflifer. Zasciuk, Batuscov și alți cărturari ruși recunosc în scrierile lor că majoritatea zbroitorilor a populației basarabene e cea moldovenească. Mai mult, dincolo de Nistru, republica moldovenească — creată de bolșevici, e o dovadă că neamul nostru s'a revărsat prin înădrire, și dincolo de hotarul istoric.

Celelalte elemente eterogene trebuie captivate lent și târziu. Nu persecutând pe cei de alt neam, vom face operațiunea, — ci întărind elementele autohtonice, garantăm existența Statului.

Căsătoriile românilor cu basarabene de ori ce naționalitate ar rezolva mai ușor problema. Să nu uităm că legionarii romani — spune istoria — s'au căsătorit cu voinicele femei dace — din coapsele cărora s'a plămădit poporul nostru. Ce a mai rămas dela daci, goți, gepizi și atâtea popoare năvălitoare, cari s'au contopit cu poporul român?

Cu puținii slavi din Basarabia am putea ușor să ne încusurim.

Limba rusă are înrudiri cu cea română, credința e același, cântece asemănătoare, jocuri, obi-

ceiuri, ocupații (agricultura și creșterea vitelor), suferința comună într'un trecut de bejenie și lupte crunte.

Impotriiva ranchiunilor politice — această înrudire se face în Basarabia în ciuda altor calcule. Un prim gest l-a făcut fostul ministru d. Al. Constantinescu, că d a lăsat fetelor de proprietari o cotă de 100 hectare celor ce se căsătoreau cu ofițerii români. E un fel de zestre ce o dă statul acelor ce și au angajamentul să clădească o gospodărie statornică la hotare.

La fel făceau și vovezoii cu lupțorii de lângă hotare, cărora le oădeau răzașii spre a vesti venirea vrăjmașilor și ca să sprinze ch zătele lor.

Rușii începuseră rusificarea prin preoți — cari erau reprezentanții politici ai țării, și prin învățători — cari deprindeau limba cu tinerile vârstare.

Ar trebui ca acești doi factori să fie mai bine plătii — ca să nu se mai îngrijască de ziua de mâine și să-i tragă mai mult inima pentru sfântul lor apostolat. Și când te gândești că în Basarabia — trebuie să o reținem — n'ăvăm de cât o gazetă românească „România Nouă” și ducem și dorul de abcedare.

Îndrăptarea drumurilor e încă un mijloc de a face comunicații cu Moldova de dincoace de Prut și chiar mai departe.

Imi spunea un dascăl, cu o față la facultatea de medicină din Iași: „Când mă duc la Iași — mă simt ca la mine acasă”.

În slă și, justiția, — care în Basarabia a jucat un rol covârșitor în înălțarea prestigiului nostru, egală cu toți justițiabilii, dreaptă, cu largi concepții de drept și umanitate a câștigat pe cetățeni, cari își oferă cu seninătate sora drămulăa lit-gilor — onoarea, averea și viața.

În felul acesta românizarea se va efectua pe nesimțite rămânând ca tratatele și armata să le evocăm, de va fi nevoie, numai în politica noastră externă.

Titus T. Stoika

Plecarea delegației Uniunii Clericilor la București

* Măine, pleacă la București delegația aleasă la ședința specială pentru organizarea Facultății de Teologie, compusă din trei persoane Sf. S. iconom Stav rofor, S. Bejan. Or. V. Burjacobski, și d. C. N. Tomescu.

Delegația se va pune în călătorie cu Sf. Sa prânțele I. Mihălescu prof. univ. pentru a elabora un referat definitiv în ceea ce privește organizarea Facultății de Teologie din Chișinău.

Totodată delegația aceasta va vizita pe d. Ministru al Instrucțiunii Publice și va interveni pe baza delegației date de Uniunea Clerului O todox din Basarabia pentru satisfacerea intervenției Uniunii în chestiunea de restabilirea dreptului seminariului din Chișinău, de a intra fără examen la universitățile și școlile superioare din țară.

Această intervenție privește pe cei, cari fac parte din promoțiile anilor 1923 și 1924 iar pentru ceilalți, cu începere dela promoția 1925 înceace să fie permisă aceasta pe baza unui examen de bacalaureat conform legilor existente privitoare la absolvenții liceelor de Sta.

Intre eparhia Bălților și Uniunea Clericilor ortodoxi din Basarabia

P. S. S. Episcopul Visarion Pulu al Bălților și Hîntaului, a adus la cunoștința întregului cler al eparhiei sf. sale deciziunea de mai jos.

„Din desbaterile ce au avut loc în congresul Uniunii Clericilor Ortodoxi din Basarabia, ținut în luna trecută, în orașul Chișinău, — văzându se că scopul adunării societății din Chișinău, intitulată „Uniunea Clerului ortodox din Basarabia”, nu a fost un prilej de organizare a muncii preoțimii, potrivit menirii ei, nici găsirea vre-unor mijloace care să producă vre-un sprin spre o viață mai rodnică pentru eparhia noastră.

Apoi, observând, că în hotărârile sale societatea aceasta cere preoțimii participarea la acte de nesupunere față de unele hotărâri legale, luate de Sfântul Sinod și de Întul guvern, cu privire la averile eparhiilor din Basarabia, — precum și reluarea lor pe calea de judecată, și se impun preoților taxe bănești, No, cu părere de rău, ne vedem siliți a nu mai îngădui pe viitor participarea clerului eparhiei noastre la ședințele acestei societăți, și-l oprim dela orice fel de contribuțiune bănească în folosul ei.

(Semnat)

Visarion

Școala de muzică bisericească din Chișinău

* În școala de muzică bisericească (fostă școala de cântăreți bisericești) din Chișinău se primesc tineri în vârstă dela 17 ani în sus, cari au voce frumoasă, bine dezvoltată și auzul muzical dezvoltat.

Pețițiunile se adresează Direcției școlii (Chișinău Casa Episcopială) și se primesc până la 1 Septembrie a. c.

La cererea trebuie să fie alăturată următoarele acte:

- 1) Certificatul de studii (cel puțin patru clase primare);
- 2) Actul de naștere, și
- 3) Certificatul de bună purtare elborat de parohul respectiv.

Examenle de admitere pentru clasa I-a a școlii se vor ține

Anchetele noastre în provincie

în Ismail.

Stăpânirea moscovită, a ținut și județul Ismail ca și restul Basarabiei, într'o complexă stare de întineric, cu scopul vădit, ca moldovenii să rămăde neștiutori de carte și acestui fapt se datorește neexistența unor clădiri școlare, în care copiii basarabeni să capete prima cultură necesară oricărui muritor, prin școala primară.

De îndată ce vitreaga stăpânire rusească a luat sfârșit, organele noastre școlare, au pus tot interesul pentru înzestrarea comunelor cu câte o școală. În unele s'au găsit localuri din cari s'a făcut față în primii ani dar majoritatea lor nu corespundeau condițiilor cerute și cum această stare de lucruri nu mai putea să dureze, în județul Ismail, doi buni români, revizor școlar N. Stănescu și căpitănul Mariu Constantin, fostul președinte al comitetului școlar județean, au luat inițiativa de a se începe nouile construcții școlare și în mai puțin de 3 ani, — acest județ — a fost înzestrat cu 33 de clădiri școlare, construite din piatră și cu o monumentală arhitectură.

Domnul colonel Lămotescu prefectul jud. Ismail, contrar unor șvonuri este hotărât să continue această frumoasă operă și sperăm că, în alți 3 ani, jud. Ismail se va putea mândri că a fost între

cele dintăiu județe din țară care a știut să valorifice cultura.

Dar pentru că meritul construcțiilor școlare revine în bună parte și altor români din jud. Ismail, ne-am hotărât să vizităm comunele unde s'au construit altare luminei și să facem, cunoscut cititorilor noștri activitatea naționalo-culturală din jud. Ismail, ca piidă și laudă lor.

În comuna Găilești.

Comună cu o populație școlară 350 elevi și elve vechiul local de școală devenind necăpător o mână de români, au format un comitet de construcție compus din locuitorii Ioan Rosca, D. Belcen-cu, Gh. Ciobanu, A. Perderi, N. Stașenco și A. Dupschi, cari prin donațiunea locuitorilor din Găilești au transformat vechiul local de primărie într'o frumoasă școală, cu 4 săli de clasă, cameră pentru bibliotecă și o cancelarie. Suma de 380,000 lei cât a necesitat această lucrare, fost donată cu multă bună voință de sătenii și azi comuna Găilești își adăpostește elementul școlar în condiții igienice.

Vechiul local de școală este în curs de reparație și odată cu începerea noului an școlar, cele opt posturi de sub conducerea harnicului director de școală d. Cant-

sievici ajutat de învățătorii S. Balaur, I. Cucu Ciopoișu, Cozmăscu, d-rul: Doc Leu, Elena Munteanu, Victoria Pilavșchi și Nina Munteanu, vor porni mai cu drag la frumoasa și înălțătoarea luptă cultural-națională.

Felicităm comitetul de construcție și remarcăm activitatea d-lui Belcencu președintele acestui comitet și notar al comunei. În această comună a luat ființă și un cămin cultural, „Principele Mihai” sub președinția d-lui Ștefan Răzeanu, a cărui activitate, se remarcă dela început. Am găsit în zi de sărbătoare biserica arhiepiscopului Munteanu, care știe să și apropie credincioșii.

Vom continua să dăm tregat rezultatul anchetelor noastre.

El. Negel Callacra.

Pregătirea bugetului pe 1927

Ministerul finanțelor va începe la 1 Septembrie a. c. coordonarea lucrărilor în vederea pregătirii bugetului pe anul 1927. Cu toate circulațiile date celorlalte ministere ca până la această dată să înainteze lucrările pregătitoare, ele n-au sosit din cauza că funcționarii superiori însărcinați cu aceste lucrări, se găsesc în concediu. Cum ministerul finanțelor începe pregătirea noului buget din primele zile ale lunii Septembrie, s'a trimis o nouă adresă directorilor de contabilitate al ministerelor, invitându-i până la data de mai sus să prezinte comisiunii prițele lucrări.

Din trecutul și prezentul Basarabiei

Căușanii

II.

Plaja Căușanilor largă, frumoasă, având în mijloc biserica cea mare. Privind-o simți o înviorare, o ușurare a sufletului, a minții, observația de străntoarea, ce se găsește, obișnuit, prin târgurile basarabene. E o privilegiu în înviorare, bună de distincție nervil obosiți de monotonia, ceți procură o călătorie pe plajurile cele sterpe ale Basarabiei. Ar fi și mai încântătoare dacă „sel chemași”, ar planta câți-vă arbori umbroși jur-impur-jurul bisericei. Ar avea și localnicii, un loc de reducere, iar vă zătorii cu gheretle lor, ar fi siliți să și facă „gheșeful” mai departe de sfântul loc.

Nu-l cred pe căușăneni în stare să păngărească într'atâta bătrânețe cucernică a vechii bisericești, mică, tăcută, amărâtă și lătoră, și nici să și gîrbească ceva din mărțea, ce o dă actuala bisericească — încât să permită a se face clădiri, prăvălii și zidărie în

preajma unela și alteia, astupându-le și reducându-le la simple sinagogi. Nu se jertfește nimic din ceea ce o comunitate are mai sfânt, numai pentru a satisface meschin „gheșefării” — politice și pecuniare — a cătorva, cari n'au nimic sfânt, în sufletul lor.

Un alt fapt, care frământă dureros sufletele Căușanilor este încercarea ce se face de-a desființa gimnaziul de 4 clase din localitate, pe motivul copilăros că localul e necesar pentru a concentra, în el, autoritățile administrative. N'am vrut să cred acest lucru, căci nu mi pot închipui să existe — chiar și pe meleagurile basarabene — vre-un om, care să lucreze la desființarea unui așezământ de cultură, numai pentru a satisface interesele cătorva... (cum să-l numesc oare?) — hal să le zicem: indivizii certați ca buoul simți).

Dar se vorbește că pentru această concentrare de autorități (ari, fie vorba între noi, stau bine, unde stau, având locuri bune, spațioase pentru nevoile lor) sunt oușe la bătea, adică există un fond de 3 milioane. O, poate această sumă, prefăcută, în „facturi” va și juce numai pe-ntru vârtul vitorului local (— azi e al gimnaziului) — al administrației concentrate?

Ni se spune, că cetățenii județului Tighina și au ales, printre alți deputați, și pe d. Topciu. Nu'l cunosc personal, dar l'am auzit cu urechele mele, cum la București, în Parlament, își apăra validarea, contestată de d. Magearu. Și era furios, vorbea tare și gestuiva tot așa — apărându-se. Și... mă gândeam la dănușul, mă gândeam la vechența, cu care își apăra noul scaun de deputat, pe care atunci era să se așeze și pe care, azi, și de lăluș și tihnit, m'am gândit, zic, la d. sa, atunci când am auzit de intenția de desființare a gimnaziului local și mi-am zis: iată omul, care, cu vechența lui înăscută, nu numai că va salva gimnaziul, dar nici nici nu se va gândi vreodată, ca să lucreze la desființarea lui, căci, cum spunea în Parlament, e bun român ca și

d. Magearu. Dacă n'am spus drept, lasă cădă păcatul asupra dușmanilor d-sale.

Și apoi, dacă-i vorba de dureri și necazuri, nu pot trece cu vederea situația precară în care se găsește spit-lul din Căușani. A fost odată un „giuvaer”, astăzi însă, nu i se potrivește această denumire, din cauza că e pe cale de ruinare: acoperișul stricat, pouă în sala de pensamente, plouă în vre o 4—5 camere, plafondul a căzut (bine că n'a căzut în capul vre-unui bolnav că'l nenorocoa) și va mai cădea în câteva camere. Ici-colo vezi pârăzeli crepăți. Spitalul n'are o instalație de apă, care azi se scoate dintr'o fântână, cu ajutorul căilor spitalului, cari 5—6 ore pe zi învârtesc — parcă al fi pe vremea faraonilor — morișca de apă spre a scoate apa necesară spitalului, totdeauna plin de bolnăvi, și a grădinei de zarzavat a spitalului. Oare o pompă, cu un motor oarecare, nu s'ar putea da spitalului? Și în acest caz s'ar putea ilumina spitalul cu electricitate proprie cu ajutorul acestui motor.

Noul „stăpân” a spitalelor rurale — prefectura — credem că va da ascultare repetatelor și stăruitoarelor intervenții, în scris și

verb-le, ce l-a face dl. medic al spit-lului dr. Ștefan Cazacu (Cazacu). Căci trebuie stabilit un principiu, pe care credem că dl. prefect, binecunoscutul și tri-bunilor obștești al județului Tighina, și l va însuși, anume:

Nu e „șmecher” (vo-ba e curentă, o înțelegem în sensul bun) acela, care înșoacănd o instituție (poate fi chiar și spit-lul Căușani) nu vrea să se convingă, de visu, de nevoile ei, ci „șmecher” (tot în sensul bun) devine acela care, constatându-le, de visu (mai ales când e rugat dinadins) le satisface imediat, (fără a fi rugat). Nu numai sper, ci cred că dl. prefect, însușindu-și acest principiu, va face din spitalul Căușani, „giuvaerul” rural al județului așa cum a fost el odată.

Căușanii nu e numai târgușorul plin de dureri și speranțe, ci e și un nucleu cultural, cu care puține târgușoare din Basarabia s'ar putea lua la întrecere. Sufletul acestuia apostolat cultural e doctorul Cazacu (Cazacu), acela care pe lângă munca desinteresată ce o depune la spitalul Căușani, mai găsește vreme pentru împrăștirea culturii pe meleagurile ulate ale Basarabiei. Aceasta o știe și dl. Ibrim, președintele Ateneului popular din Iași, care a vizitat

d. câteva ori acest stup cultural. Am zis stup fiindcă sint și albine, cari dau mână de ajutor harnicului președinte (repretent) la înștățarea înădătinată a locuitorilor — de 3 ori în ale președinției) al filialei „Fundati-i Principelui Carol” din localitate.

Aceste albine sunt toți profesorii gimnaziului și învățătorii școlilor primare din târgușor. Și numele filialei e nume simbolic, căci se numește „filiala Nic. Iorga”. E impresionată scrisărea marelui nostru (Cazacu) președinte filialei, și care sună astfel (datată 12 Nov. 1923):

„Sunt foarte recunoscător că ați binevoit a numi după numele unui modest muncitor în domeniul culturii, un așezământ al cărui, pe un loc, unde frumoasa bisericească, amintește vechea noastră cultură, și vă doresc să răsbîrți prin toate greutățile, dând locuitorilor scumpa pâine a sufletelor”.

Și harnicele albine culturale din Căușani — în frunte cu „matca” lor, d-nul Cazacu — răsbesc prin greutăți și dau locuitorilor „scumpă pâine a sufletelor”. Dovada o face frumoasa bibliotecă pe care o are filiala, cum și mal frumoasa sumă de 20,000 lei, fond cultu-

Cronica bisericească

În ziua de 1 Septembrie a. c. din următoarele materii:

1) Proba vocii și a auzului muzical, și

2) Cântarea bisericească (cu noștințele elementare din teoria muziciei).

Cei ce au urmat studiile în rușește, vor mai depune, pe lângă proba vocii și cântarea bisericească, —examenul de limba română, istoria românilor și geografia României, după programul cursului primar.

Toți elevii sunt obligați a ocolui în internatul școlilor. Elevii mai merițoși și cu voce bună sunt ajutați prin burse. Cursurile școlii durează 3 ani. Absolvenții școlii au dreptul a fi numiți cântăreți bisericești și dirijori, de coruri bisericești precum și a preda cântul coral în școlile primare și medii. Elevii, cari în timpul studiilor ating vârstă de 21 de ani, sunt amănați de serviciul militar până la terminarea școlii, iar după absolvirea școlii se bucură de termen redus în serviciul militar numai pe un an de zile.

Locuri vacante

În eparhia Chișinăului sunt vacante următoarele locuri de preoți: Parohia com. Păpuși județului Orh și locuri de cântăreți, parohii com. Mărzăști, județul Orh și parohia com. Meșeni județul O helu.

Conferință

Astăzi Duminică în sala Episcopială se va ține o conferință cu caracter religios-moral. Conferința este organizată de un grup de teologi locali, clerici și laici. Intrarea este gratuită.

Ieri s'a oficiat slujbirea izvoarelor Burtuc.

La procesiune a fost adusă în copia sf. icona făcătoare de minuni din Capela sf. Mitropoliei, la Căminul sfânt, a fost săvârșit de către I. P. S. Sa Arhiepiscopul Pulu Gurle al Chișinău.

La solemnitate au asistat autoritățile locale, primarul orașului, creșterul general al primăriei A. S. birșchi și un numeros public de teva miil creștini.

Isvorul este refăcut cu sume strânse dela diferite instituții persoane, între cari Primăria, Mitropoliei, etc.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul Guverniei a donat pentru aceasta, suma de 1000 lei.

O dispozițiune, la sată baltă.

Un prieten al ziarului nostru a trimis spre publicare următoarea dispozițiune foarte justă:

Înă de la Ianuarie a. c. se așeză nu-nțase că carnetele de reducere pe C. F. R., se vor ridica și în vor lua dispozițiunile de călătorii pe C. F. R. De atunci și până acum e aproape anul și nu s'ar mai putut lua o hotărâre. Se nașteră deci întrebarea: Cine trebuie să dea câștigă cu această întâiere? De câștigat, câștigă toți cei cu carnet de reducere pe C. F. R., căci o mare parte din celelalte, au dreptul de astfel de reducere, nu mai sunt funcționari din căte doi ani și azi profită de-ocazie că se poate câștiga d-ocazie viză, și-au scos și ei carnetele care le mai ținău ca o mîntuire și cu re acum pot dători în întreaga țară. Conducătorii d

Campania electorală

Candidatul și atitudinea partidului liberal

Publicat în numărul trecut al nostru înfățișarea...

Întâzi dăm câteva amănunte despre campania electorală...

Se urmărește vre-un politic deosebit sau numai să prezentați candidatura...

În zilele de 26 și 29 August au fost constatările...

S-a hotărât a se face toate sacrificiile...

Suntem informați că d. T. Constantinescu a fost mult surprins...

În cercurile liberale

În zilele de 26 și 29 August au fost constatările...

S-a hotărât a se face toate sacrificiile...

Suntem informați că d. T. Constantinescu a fost mult surprins...

În cercurile țărăniști

În cercurile țărăniști mimeni nu speră să reușească...

Bugetul comunei fiind supraîn-cercat...

D-nii Gh. Bixu, primarul orașului Praga...

Primăria fiind sesizată de către serviciul electrotehnic...

S-a avut în vedere că spitalele statului sunt în stare privilegiată...

Primăria aduce la cunoștința...

Serisori din Basarabia

Cașani-Tighina

În seara zilei de 15 August a avut loc în Cașani...

Comitetul s-a organizat de către grupul popular din localitate...

D. ministru le-a pus în vedere consecințele juridice...

Asfel, nefiind înscrise în registrele tribunalului...

Faptul, că nu s'a cerut comunităților armenesti să se înscrie...

D. ministru a declarat comisiunii, că deși termenul de înscriere...

Borviz de Borsec minunată apă minerală

de catarurile de gât și stomac, rachitismul, boalele de rinichi și beșică.

C. Surza, Profesor

Informațiuni

Telegrame

(serv. nostru particular din 28 August)

După deschiderea parlamentului

BUCUREȘTI. — După deschiderea parlamentului, odată cu remanierea...

Situația din partidul național

BUCUREȘTI. — Pentru luna August s'a anunțat o mare consfățuire...

Declarațiile d-lui prof. N. Iorga publicate în „Universul”...

Impotriva organizmelor politice inutile

BUCUREȘTI. — „Viitorul” publică un reportaj intitulat „In așteptarea marilor evenimente politice”...

Darea în judecată a deputatului Szele Bella

BUCUREȘTI. — Deputatul Szele Bella a fost dat în judecată...

Militarizarea căminurilor studențești

BUCUREȘTI. — Imediat după întoarcerea d-lui general Averescu...

Reforma regimului vamal

BUCUREȘTI. La ministerul de finanțe s'au început lucrările...

In ajunul deschiderii sesiunii Societății Națiunilor

GENEVA. — Se afirmă, că ședințele adunării Societății Națiunilor...

Ultima oră

(serv. nostru particular din 28 August, ora 2 noaptea)

Răspunsul Bulgariei la demersul colectiv

BUCUREȘTI. Guvernul bulgar a trimis reprezentanților României...

Incheierea tratatului româno-austriac

BUCUREȘTI. Se anunța apropiata încheiere a unui tratat româno-austriac...

Ratificarea convenției româno-elveteiene

BERNA. La Palatul Federal din Berna a avut loc astăzi...

Congresul partidului comunist

VARȘOVIA. — La 15 Octombrie la Moscova se va ține congresul general...

Procesul Stefanov — Tcacenco

BUCUREȘTI. Săptămâna viitoare consiliul de război al Corp II...

Politice

Pentru locul vacant de deputat la Ialomița...

Demisia avocatului Copceac din partidul poporului

Suntem informați că d. avocat Copceac ar fi demisionat...

Școlare

Dela școala de meserii Nisporeni

Ni se face cunoscut că înscrierile pentru școala de meserii din Nisporeni...

D. Institutul Dole de la școala de meserii Nisporeni...

Liceul No. 2 „Mihail Eminescu” își va schimba localul

Inspectoratul școlar al regiunii XV Chișinău...

Liceul „M. Eminescu” nu va fi închis...

Noul tarif P. T. T.

Comisia specială dela P. T. T. compusă din inspectori generali...

Un bătaș condamnat

Judecătorul ocolului I de urban a condamnat la 10,000 lei amendă...

Un primar reclamat parchetului

Locuitorii comunei Boldurești jud. Lăpușna...

Un învățător reclamat pentru neplata datoriilor

17 țărani din comuna Cășnița județului Ialomița...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Ca să vă convingeți! Cereți ciorapi de damă...

Dela C. F. R.

Direcțiunea căilor ferate aduce la cunoștința generală...

Accident pe C. F. R. Din satul Tviridja...

Fraude mari la C. F. R. Percheziții senzaționale.

Zilele acestea, în județul Tighina s'au descoperit fraude...

Intâmplări din Chișinău

Încă o victimă Am scris că în ultimul timp pungași locali...

Copil părăsit Sergentul Anatolie Ghiduh a adus la circumscripția...

A pierdut banii? D. Mihail Găică din orașul Soroca...

Furt D-na E. Oșerovici din strada Ștefan cel Mare...

BURSA. La Bursa din București de 28 August 1926.

Devize (târgul liber orele 17, 30).

VALUTE Napoleon. 820-840. Marc germană. 48.50.

La Bursa din Paris (închiderea, orele 19).

La Bursa din Zürich (închiderea, orele 17).

— SALON — pentru PARDESIURI de DAME

M. ZARETCHY Str. Nic. Filipescu No. 2

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

— DEPOZIT GENERAL — I. GOREȘTI Str. Pușchin 34.

ORI CE BĂRBAT „BINE” SE RADE NUMAI CU FAVORITA LAMA DE LUX PIERRE

Teatrul „ORFEUM”

G. PAPADACHI

Cu începere de Miercuri 25 August.

— PREMIERA —

Celui mai mare eveniment cinematografic din ultimii ani

**CU AVIONUL IN JURUL
LUMEI IN 12 ZILE**In rolurile principale: Ellen Richter, Bruno Kastner,
Reinhold Schunre.

Toalete și dansuri moderne — Lux, Fast și Balet.

Afară de program o comedie cu favoritul publicului;

PAT ȘI PATAÇON

Incep. la ora 6 p. m.

Orchestra clasică.

Biletele 10—23 lei.

276—25

Sâmbătă 28 și Duminică 29 August

MATINEU SPECIAL pentru Elevi și Copii

Incep. la ora 3 p. m.

Biletele 8—10 lei.

Atențiune!**S'AU PRIMIT**

năulăși pentru sezonul de toamnă

LA SUCCESORII

LUCA T. NICULESCU

str. Pușchin 42, Chișinău

SUCURSALĂ:

Alexandru cel Bun 63.

235—1

Soc. BUMBAC DIN CHIȘINĂU.

Reprezentanța generală de bumbac pentru toată România.

„de la fabrica Czerstohovienne” Polonia.

Posedă un mare transport de BUMBAC.

Marca „COCOȘ” toate numerile.

PREȚUL FABRICELI.

Rugăm ca comenziile să se prezinte direct la biroul

Soc. „Bumbac”, str. Mihai Viteazul No. 50.

(În rând cu Cafenea Varsavia). Telefon N 464.

P. S. Rugăm a se lua în seamă schimbarea adresei. 259—2

CROITOR DE DAME**S. NEDNER**

STRADA MIHAI-VITEAZU, No. 58.

S'AU INTORS și renouă primirea
comenzilor

diferite costume de dame.

303—5

TIGLA DE MARSEL p. ACOPERIȘURI

KAFLI TERACOTA și ALBĂ p. SOBE

CĂRAMIDĂ RAFFACTARA

TUBURI DE OLANE calitate superioară

— cu prețuri reduse —

LA FABRICA

M. BENIAMOVICI

Premiat cu medalie DE AUR la Expoziția Generală

din Chișinău, 1925.

Chișinău, str. Alexandru cel Bun No. 1,

colț cu strada Gărei

(La cofitura tramvaiului de pe str. Alexandru

cel Bun la str. Gărei.

Telefon No. 3—85.

Vânzarea se face exclusiv la fabrică
cu preț de fabrică.

103—27

„BREAZU”**APA MINERALA PURGATIVA**

Doza normală: Un pahar

Aprobată de Consiliul Sanitar Superior.

„Bună la gust; nu produce iritații intestinale; nu deprimă
tubul digestiv, așa că nu produce constipații; nu are
contraindicații pentru că are calitatea superioară; ea
conține prea puțină clorură de sodiu și astfel nu obosește
și nu supără rinichii; efectul ei e repede, sigur și fără
greutăți” (Extras din adresa din Oct. 1925 a Societății
de Hidrologie și Climatologie medicală către medici).

Reprezentant general pentru Basarabia:

Casa de Comerț „I. GRINFELD”

Societate în nume colectiv Chișinău

De vânzare la farmacia și droguerii.

Consumați zilnic pâine normală de la

Fabrica VASILATOcare a obținut diplomă cu medalie de aur la
Expoziția 1925, mulțumită produselor ei de ca-
litate superioară, eficiente, igienice și cântărite
la predare.

285—25

DROGHERIA și PARFUMERIA**I. N. VEXELMAN**

Care EXISTĂ în Chișinău de 20 ani.

S'A DESCHIS DIN NOUIn str. Pușchin 34, colț cu str. Fântânei. — Într-o magazie de lingerie Olșenețchi
și librăria Schehter.Magazinul este aprovizionat întotdeauna cu mare asortiment de mărfuri aduse direct de la prima fabricație.
Devizul meu rămâne același cum a fost în intervalul întreg de 20 ani: 1) Corectitudine față de clienți și
2) Cele mai eficiente prețuri despre cari publicul se poate convinge cumpărând ori-ce fel de marfă
din magazinul meu.—NOTAȚI ADRESA: Str. Regele Carol (fostă Pușchin) 34, colț strada Fântânei.**CONSERVATORUL din CHIȘINĂU**

Str. Regina Maria No. 51, colț cu Alexandru cel Bun

PENTRU INSCRIERI și tot felul de relații cancelaria
este deschisă în zilele de: Luni, Miercuri și Vineri dela
orele 11—1 d. a.

EXAMENELE încep la 24 Septembrie.

CURSURILE încep la 1 Octombrie.

332—3

TRECETI

SI

VEDEȚI

ȘI VĂ VEȚI CONVINDE

— CĂ LA —

INTRĂȚI

SI

CUMPARĂȚI

FABRICA DE SOBE

ȘI DE ARTICOLE DE TERACOTĂ, CĂMINURI, etc.

F-ții D. și Ș. BRONFMAN

FABRICA în Chișinău, Drumul Băcioilui No. 2.

MAGAZINUL Fabricii, str. Alexandru Cel Bun, colț str. Armeană No. 94

VEȚI GĂSI:

OLANE de Marsilia și rotunde pentru acoperișuri.

TEVI pentru canalizări.

CAFLI pentru sobe albe din străinătaie.

CĂRAMIDĂ pentru construcții și cărămidă refractară.

PLĂCI pentru podele în diferite culori.

TABLE de tuciu, uși și diferite accesorii pentru construcția sobelor.

CUPTOARE portative pe roțițe.

Pe lângă Magazinul din str. Alexandru Cel Bun No. 94, se află și un

DEPOZIT DE TAPETARI, asortat cu tot

felul de tapetărie, piei, mătăsuri, lacuri și rozete din papir masché pentru tavani.

după ultimele modele ale renumitelor fabrici din străinătaie.

— Prețurile cele mai extrem reduse. — 326—24

Soc. „EZRAS-HOILIM”

(AJUTORUL BOLNAVILOR)

Invită medic-specialist pentru a conduce laboratorul ce se deschide
pe lângă Soc., având ca scop servirea bolnavilor Soc. „Ezr. Hoil.”
precum și primirea analizelor particulare.Cererea cu Curriculum vitae și certificatul ce-i dă dreptul de a
conduce laboratoriu, conform regulamentului în vigoare, se primesc
pană la 15 Septembrie la Soc. de către președintele colegiului
medical Dr Epștein. 336—4**IMPOTENȚA**

In caz de Impotență

se adaptă un **„WELTPATENT”** care dă rezultate
APARAT-GERMAN nou foarte bune atât la acei slabi sexuali, cât și la cei înaintați în vârstă.
Informații se pot căpăta prin orice doctor, prin scrisoare sau
personal, FĂRĂ NICI O PLATĂ, la D-r BUDESCO, între orele
5—6 seara, Chișinău, str. Iașilor No. 30, între str. Alexandru
Cel Bun și Șmidta. 312—8**MAGAZIN DE OBIECTE BISERICESTI****D. C. Cara-Stoianov**

Clopote, veșminte preoțesti, icoane,

DIFERITE OBIECTE GOSPODĂREȘTI

— CHIȘINĂU —

S'A PRIMIT MARE ASORTIMENT DE

PERVAZURI ȘI RAME 287—25

**INTERESELE
Voastre**le păziți prin vânzarea obiectelor
de valoare, — covoare,
blănuri, pianuri, chitanțe de
ale Muntelui de Pietate! și altele
Adresați — vă la magazinul de comision**NIRENBERG—****BRIGH.**

Chișinău, str. Alexandru cel Bun, colț

cu Mihai-Viteazul, alături de maga-

zinul de manufactură Basboim.

UNDE veți obține cele mai MAR

PREȚURI. 157—1

**DOCTOR
I. BREGMAN**

SIFILIS Boale VENERICE,

PIELE și GENITO-

URINARE.

Tratament cu razele de Röntgen.

Radioscopie și radiografie.

str. UNIREI 20,

vis-a-vis de Prefectura Politiei.

Consultații: 10—2 și 5—8.

163—12

DOCTORUL**CLEIDERMAN**

S'A REINTORS

și s'a reluat

CONSULTAȚIILE

Boli VENERICE, SIFILIS

BOLI DE PIELE

TRATAMENTUL CU QUARZLAMPE

(Razele Ultra-Violete)

de la 4½—6½.

Str. Vartolomeu colț cu

Alexandru cel Bun, vis-a-vis de

Grădina Orașului (Intrarea prin

Vartolomeu).

Consultații dela: 8-10, 12½—2 și

dela 6-9 seara. Femeile dela 5-6.

201—15

**DOCTOR
MAHLIS**

BOLI INTERNE

special în

BOLI DE INIMA

PLAMANI și RINICHI

Str. ALEXANDRU CEL BUN, 39

colț cu str. Izvoa

(Intrarea prin str. Izvoa)

CONSULTAȚIA:

dela 11—1 și 4—7.

783—14

**DOCTOR
S. ROZENBERG**

Medic secundar la Spitalul Central

Specializat la Paris și Viena

în boalele pielii, părului,

sifilis și venerice

Consultații de la orele 8-9 dim.

și 6-8½ seara

PENTRU FEMEI 5—6

Chișinău, str. Pușchin 7 colț cu Leova

278—12

VIZITAȚI**RESTAURANTUL „FRANȚA”**

Antreprenor: Gh. Vulcan

Str. Mihai Viteazul No. 69.

Asortat zilnic cu mâncările cele mai

gustoase și vinuri proprii, toate spe-

cialitățile. 281—25

DOCTOR**V. MANDRU**

Șef de serviciu de boale

interne

Boale de plămâni și inimă

BOALE INTERNE

Consultații dela 4—6

str. Haruzina 41 mai su

Alexandrovscaia 280—52

BUTOAIE

(POLOBOACE)

NOU! și VECHI

de la 30 până la 3000 Litri,
sunt de vânzare la Andree
Dogar, în Șesul Săsesc,
jud. Alba (Ardeal).

370—10

CABINET MEDICAL

Doctor D. ALEXANDRESCU

— și —

Doctor C. STAMATIU

Medici de Spital

Consultații pentru:

BOALE INTERNE: PLĂMÂNI,

INIMĂ, FICAT, RINICHIU.

BOALE VENERICE și GENITO-

URINARE la BĂRBAȚI și FEMEI.

Tratamentul modern al sifilisului

prin injecțiuni intravenoase ne

dureroase cu neosalvarsan,

bismut și mercur.

— ANALIZE DE LABORATOR —

Consultații 4—8 p. m.

Str. Armencască 65.

Între Nicolaevsca și Șmidta.

249—1

TITUS T. STOICA

AVOCAT

Consultații 6—8 p. m.

Telefon 2/71

str. Regina Maria 59

Chișinău.

275—1

Regimentul 130 Obuziere.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința ge-
nerală că în ziua de 1 Sep-
tembrie 1926, ora 10, se va
ține licitație publică cu of-
erte închise, la cazarma
„Regimentul 30 Obuziere,
Moara Roșie” pentru apro-
vizionarea cu carne pe timp
de un an.Licitația se va ține în con-
formitate cu art. 72—81,
din legea cantabilității pub-
lice.Ofertanții vor prezenta la
ținerea licitației o garanție de
10% din valoarea ofertei.p. Comendantul Reg. 30 Obuziere
L-1 Colonel, Indiscifrabil.

337—1

Regimentul 30 Obuziere.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința ge-
nerală, că în ziua de 1 Sep-
tembrie 1926, ora 10, se va
ține licitație publică în ca-
zarma Regimentului 30 Obu-
ziera „Moara Roșie”, pentru
vinderea a diferite ferării
vechi, lucrate și nelucrate.Doritorii se vor prezenta
la serviciul aprovizionării a
regimentului pentru a lua in-
formații.p. Comendantul Reg. 30 Obuziere
L-1 Colonel, Indiscifrabil.

338—1

la LIBRĂRIA

Epărbială „Cartea Românească”

B-dul Alexandru Cel Bun.

(Pasajul Primăriei)

Se caută 2 practicanți.

310—1

MICA PUBLICITATE.

Un leu cuvântul

Dormitoare rusoaică caută cameră,
modest mobilată, în
familie română.Amatorii se vor adresa admi-
nistrației ziarului pentru A. E.

323—2

S'a pierdut un revolver sistem
„Mausler”, calibrul 6.35.
Cine-l va aduce d-lui Iliș Școl-
nic, str. Chiliei No. 32, va primi
o bună recompensă. 307—2Se vinde un pian nou „Bitner” —
Berlin. A se adresa
com. Bej-Ghioz, jud. Tighina,
Rabanschi. 248—3Amănunte pot fi primite la
„Statul Neguioresc” din Chiș-
inău dela secretarul Statului d-l
Zeltman. 267—10Covoare românești se vând. Str.
Viilor, 773-a M. A.ROMÂNIA
Corpul de Portărei al Tribu-
nalului Jud. Lăpușna.**PUBLICAȚIUNE.**

No. 16217 din 22 Iulie 1926.

Conform art. 1146 și 1147
din pr. civilă rusă.Aducem la cunoștința a-
matorilor de a cumpăra, că
în ziua de 2 Decembrie
a. c., ora 10 a. m. în preto-
riul acestui tribunal sec. III,
în prezența creditoarei Con-
tesa Alina Hatzfeld von Tra-
benberg, prin procurator a-
vocat A. Cazacu din Chiș-
inău, se va vinde prin lici-
tațiune publică averea imobi-
liară aparținând debitorului
defunct Aron Nahmanovici
Brohman, situată în orașul
Chișinău, pe str. Mihailov-
scaia No. 52, compusă din
un loc de curte, pe care se
află construite următoarele
clădiri: I) una casă cu două
etaje, zidită în piatră, acope-
riță o parte cu fer și o par-
te cu o'one. Etajul de jos
având opt camere și depen-
denți, toate camerele sunt
cu podele de scânduri, afa-
ră de cinci camere în et-
jul de sus cari sunt de parchet;
II) un flișel zidit din piatră,
având patru camere și acoperit
cu șindrilă; III) un sa-
rai zidit, dosul din piatră, iar
fațada din lemn cu cinci
despărțituri și al IV) trei
beciuri sub casă zidite din
piatră, avere care se înveci-
nează cu proprietățile: d'n
dreapta Fr. Manulis, din
stânga Ucitel, din față strada
Mihailovscaia și din dos.
Krupenschi, cari aparțin de-
bitorului defunct prin actul
de cumpărare la licitațiune
publică. Nu este în posesie
comună cu nimeni, este însă
dată în arendă etajul de jos
restaurantul „Franța”, term-
enul de arendă expiră în
anul curent, iar etajul de sus
este arendat Băncii de Agricul-
tură pe timp de trei ani, cu
începerea dela trei Mai 1926,
pană la trei Mai 19